

Oktatásügyi feladat

Tikk - OB - kb
Püsz
Tóth

Madva

BIATORBÁGY VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATAL

Érkeztetés száma: 1235 2011 APR 05.

Iktatás ideje: 04.12.

Iktatószám: T-163/1/2011

Ügyintéző: k.l.

Biatorbágyi Ökumenikus Iskoláért

Biatorbágy oktatásának megújításához

Aranyalma Magyar Műveltség Egyesület

1 Bevezető

A régiségben az ember a természet részeként, azzal összhangban élt, mint a teremtett világ része. Az esztendő körének változásrendje kihatott mindennapjaira, ehhez alakította szokásrendszerét. A régiek élete rendezett volt. Ősi világképünket ma szerves műveltségnek is nevezzük, mert az életből a és teremtés rendjéből fakadt. Az emberiség mára kiszakadt ebből a rendből, az „információ” áradat és a szerzés került a tudás, a bölcsesség helyébe. Dédszüleinknek még az életük volt, nagyszüleink még kaphattak belőle, szüleinktől elvették, a mai szülő nemzedéknek már csak kis, szerencsés hányada csippengetett el egy-egy morzsát a magyar népi „kultúrából” (magyarul: műveltség). Nekünk, szülőknek adatott a feladat, hogy visszataláljunk a magyarság keresztény gyökereihez, és gyermekeinkből ne fogyasztókat, hanem embereket neveljünk.

Egyesületünk, az Aranyalma Magyar Műveltség Egyesület legfontosabb feladatának éppen ezért a magyar néphagyományok, saját műveltségünk újra élővé, működővé tételét választotta. Szeretnénk, ha minél többen ismernék meg ősi gyökereinket, múltunkat, amelyet az elmúlt századok rendszerei és divatos ideológiái a saját szájzújuknak megfelelően alakítottak, torzítottak és sok helyen meghamisítottak.

A Biatorbágyi Általános Iskola erre nyitott vezetésének és lelkes tanítóinak köszönhetően az elmúlt években számos hagyományos ünnepet és eseményt sikerült a gyerekek számára megélhetővé, valóságossá tenni. Ezek kapcsán egyesületünk, a tagságát alkotó szülők által, igen gyümölcsöző kapcsolatot alakított ki az iskolával és az ott tanító pedagógusokkal.

Tudjuk, hogy a biatorbágyi iskolarendszer jelentős átalakítás előtt áll. Az általános iskola jelenlegi épületei sem mennyiségben, sem minőségben nem elégítik ki az egyre növekvő igényeket, így több szempontból is szükség van új oktatási intézményekre. Örülünk, hogy az önkormányzat célkitűzéseinek központjába az iskolarendszer megújítását helyezte.

Ebben az átalakításban ajánlunk együttműködést a város önkormányzata számára. Jelenleg Biatorbágyon a családoknak nincs arra lehetőségük, hogy gyermekeik a kereszténységet egyértelműen vállaló, világnézetileg elkötelezett oktatásban részesüljenek. Az iskolarendszer átalakításával lehetőség nyílhat az általános iskolában eddig is megjelenő, ilyen irányú kezdeményezések összehangolására, megerősítésére és intézményesített megjelenítésére. Egyesületünk ezt szeretné előmozdítani, ezért „Aranyalma Magyar Műveltség Alapítvány” néven közhasznú alapítványt hoz létre. Az alapítvány feladata keresztény magyar műveltséget őrző és éltető, ökumenikus szellemben működő 8 osztályos általános iskola létrehozása és működtetése. Elképzelésünk szerint az iskola első osztállyal,

felmenő rendszerben jöhetne létre. Jelen írás ezen iskola tartalmát és alapvető kereteit vázolja fel, a felmenő rendszerre tekintettel elsősorban az alsó tagozatos tanmenetre összpontosítva.

Kérjük a város vezetését, hogy ez irányú kezdeményezésünket Biatorbágy új oktatási rendszerének kialakítása során vegye figyelembe és abba építse be. Reménybeli együttműködésünk részleteinek és módozatainak kidolgozásában szívesen állunk a város önkormányzatának rendelkezésére.

2 Az iskola szellemisége

- A kereszténység kétezer éves, krisztusi értékeit tekintjük irányadónak. Arra törekszünk, hogy tanulóink felnövekedve egyházuk és nemzetünk értékes tagjaivá váljanak.
- Keresztény, magyar szellemiséget szeretnénk átadni a gyermekeknek, szeretetre, az élet tiszteletére és védelmére, szolgálatra, együttműködésre, tisztességre, hazafiságra és alkotó életre nevelő világszemléletet.
- Tanulóink megismerik, tisztelik és vállalják magyarságukat és felelősséggel végzik ebből fakadó feladataikat.
- A magyar gondolkodásmód sajátosságaira építve előtérbe helyezzük nyelvünk tisztaságának és bölcsességének átadását a gyermekeknek.
- Alapelvünk a népi hagyományaink élővé tétele az esztendő kör változásrendjének megfelelően. Az erre épülő tanmenet segíti a gyermekeket, hogy az Isten alkotta rendben el tudják helyezni önmagukat és a teremtett világgal összhangban éljenek, felelősségük tudatában gondolkozzanak róla.
- Minden gyereknek meg kell találnia a magyarság múltjában gyökerező értékeket és tudást. Az ilyen szellemiségben nevelkedett, a saját gyökereit ismerő és tisztelő ember szeretettel és tisztelettel fogad más kultúrákat, más embereket.
- A természetes, népi műveltség ismerete és gyakorlása által a gyerekek megtanulhatnak környezettudatosan gondolkodni és élni.

3 Módszertani alapvetések

- A felekezeti hittan oktatása mellett a tanmenetben hangsúlyos az evangéliumok érték- és erkölcsi rendszerének megismertetése.

- Számítunk a helyi történelmi keresztény egyházakkal való együttműködésre.
- Fontos az együttműködésre, kapcsolatteremtésre való képesség fejlesztése csoportos tevékenységeken, közös feladatmegoldásokon keresztül. Az évkör ünnepeire felfűzött tevékenységek, közös készülődések számtalan lehetőséget nyújtanak a közösségi gondolkodásmód kialakítására. Az iskola közösségének alapvető erősítője ezekhez az alkalmakhoz kapcsolódó szokásjátékok együttes eljátszása, megélése.
- A tanmenet kialakítása, az órák egymásra épülése arra ad lehetőséget a gyermekek számára, hogy a világ dolgait ne szétszórva, hanem összefüggéseiben és folyamatában lássa és így építse be saját gondolkodásmódjába. Ez a fajta tudás rögzül tartósan és használható igazán a továbbiakban.
- A gyermekközpontú oktatás fő ismérve a személyre szabottság, a tanárnak alapos ismerettel kell rendelkeznie minden egyes gyermekről. A tanítás része a felzárkóztatásra szoruló és a kiemelten tehetséges gyerekekkel való foglalkozás is. Iskolánk alapvető feladata, hogy segítsük a gyermekeket tehetségük és képességeik felfedezésében.
- Az óvodából kikerülő gyerekek az iskolában olyan családias közegbe kerüljenek, hogy az első osztályba lépést minél zökkenőmentesebben élhessék meg.
- Tananyagunkban hangsúlyos szerepet kap a képi, formai nevelés (rajz, kézművesség, népi mesterségek), mint az alkotó életre nevelés eszközei.
- Az idegennyelv tanulása negyedik osztálytól kezdődik, az anyanyelven való írás és olvasás alapos elsajátítása után. Az általunk tervezett módszer segítségével újfajta élményhez juthatnak a nyelvtanulás által a gyerekek, mely alapvetően a magyar gondolkodás sajátosságaira építve tanítja az idegen nyelvet.

4 Az iskola élete

Terveink szerint az iskola teljes napos (iskolaotthonos) rendszerben működik, ahol a tanítás 8-16 óráig tart. A délelőtti és a délutáni órák egyenértékűek. A NAT előírásait meghaladó, az iskola kerettantervében szereplő foglalkozások is beépülnek a gyerekek napirendjébe. Délelőtt inkább az elméleti jellegű foglalkozásokat tartjuk, délután a gyakorlatiakat. Délután történik a házi feladat elkészítése is.

Délelőtt tanítjuk: magyar nyelv és irodalom, számtan-mértan (matematika), környezetismeret, testnevelés egyes részei, felsőben még: történelem, természettudományi tárgyak, földrajz, stb.

A délutáni időben történek: a műhelyfoglalkozások, a művészeti képzés a művészeti iskolával együttműködve (elsősorban néptánc és népi hangszerek), nem tantermi vagy szabadban végezhető tevékenységek, játék, sport, a tananyag ismétlése és gyakoroltatása (egyéni elbírálás alapján), a házi feladat elkészítésének közösen elvégezhető része.

5 A tananyag tervezett tartalma

A tananyag kialakításának és óraszám meghatározásának főbb szempontjai a kerettantervi előírások figyelembe vételén túl a következők kell, hogy legyenek: a tanulók életkori sajátosságai, a tantárgyak egyenrangúsága és átjárhatósága, a tananyag összetett elrendezése.

A tanmenetet és a tantárgyakat az évkör ünnepeire, az éven belüli időszakok sajátosságaira fűzzük fel, ennek megfelelő tevékenységeket alakítunk ki. A készség tantárgyak nem különülnek el szigorúan egymástól, hanem összetetten, a magyar néphagyományokra építve, az adott időszakhoz igazodva szorosan összefonódnak.

A délelőtti és a délutáni tanító pedagógus egyenrangú, ugyanúgy, ahogy az általuk vezetett foglalkozásokon végzett munka sem állítható alá- és fölérendeltségi viszonyba. A délelőtti tanórák és a délutáni foglalkozások egymásra épülnek, és kiegészítik egymást mind az oktatási, mind a nevelési feladatok teljesítése terén.

A tantárgyakat az alsó tagozatban négy nagy egységre tagoljuk:

- magyar nyelv
- számtan és mértan
- hit és erkölcstan
- műhelymunkák, környezeti nevelés, testi, lelki, szellemi egészségre nevelés.

5.1 Magyar nyelv

Tartalmazza az olvasás, írás, nyelvtan, fogalmazás, beszédművelés összetett szemléletű, a magyar nyelv bölcsességére és sajátosságaira, egyedi gyökrendszerére építő tanítását. A mindenhol általánosan tanított ismeretek és készségek (írás-olvasás, helyesírás, alaki nyelvtan, stb.) felett magába foglalja a nyelvi jelentéstartalmak rendszerére vonatkozó ismereteket és készségeket is. A módszertan nagy hangsúlyt fektet a tananyag élményszerű feldolgozására, a tapasztalatok, az elméleti és gyakorlati tudás egységére.

5.2 Számтан és mértan

E tárgykörön belül különösen nagy hangsúlyt fektetünk a gondolkodásra nevelésre, a gondolkodási módszerek megalapozására, az alkotóképesség, elvonatkoztatás, azonosítás, hasonlósági kapcsolás, általánosító és levezető következtetés képességeinek fejlesztésére.

A matematika az emberi gondolkodás vívmánya, és mint a teremtő gondolat egyik világi megjelenítője, a tudományok egyik csúcsa, szép, örök érvényű, mégis állandóan fejlődő gondolati rendszer. Fontos a hagyományos gondolkodásban meglévő számosságfogalmak mai számtanba emelése. Megismerése mellett nyilvánvalóvá tesszük gyakorlati hasznosságát; tanítjuk, mint gyakorlati eszközt.

5.3 Hit és erkölcsstan

Iskolánkban a hit és erkölcsstan tantárgy keretében ökumenikus szellemű keresztény értékrendet szeretnénk átadni a gyerekeknek, mely alapvetően az evangéliumokra és a népi vallásosságra épít. A felekezeti hittanórák a helyi hitoktatókkal együttműködve beépülnek az órarendbe.

Tanmenetünk az esztendő kör népi hagyományokban is megjelenő vallási ünnepeit és időszakait követi. Iskolánkban minden gyerek megélheti a fontos ünnepeket és az ehhez fűződő szokásokat (karácsony, húsvét, pünkösd, Boldogasszony-ünnepek, szentek ünnepei).

5.4 Műhelymunkák, környezeti nevelés, testi/ szellemi/ lelki egészségre nevelés

5.4.1 Műhelymunkák

Elengedhetetlen, hogy a tantermi órákon megszerzett elméleti tudást a gyakorlati tevékenység oldaláról is megerősítsük. Ezt teszik lehetővé a műhelyfoglalkozások az alábbi csoportosítás szerint:

- Képi-formai nevelés: rajz, kézművesség, népi mesterségek megismerése, összetett foglalkozások keretében, ahol jelen van a zene, az ének, a mese és a szépirodalom is.
- Alapvető gazdálkodási és háztartási ismeretek, konyhakerti munkák.
- Ének, zene, néptánc, népi játékok, évköri ünnepekhez kapcsolódó szokásjátékok.

A műhelymunkák során a nemhez nem kötött, általános tananyag kibővül a diákok nemiségét kibontó, az életben nélkülözhetetlen, férfi és női szerepre felkészítő ismeretekkel, cselekvési formákkal.

5.4.2 Környezeti nevelés

- A teremtett világ tiszteletének kialakítása, az élővilág egymásra utaltságának megértetése.
- Egészséges életmódra nevelés, helyes táplálkozás, természetes gyógymódok, betegségmegelőzés.
- Kárpátmedence földrajza, néprajza, élővilága.
- Fontos a természettel való közvetlen kapcsolat és a gyakorlati tapasztalatszerzés.

5.4.3 Testi, lelki és szellemi egészségre nevelés

Testnevelés, mozgásfejlesztés, néptánc, sportszerű népi játékok, melyek egymáshoz való alkalmazkodásra, a konfliktushelyzetek rugalmas feloldására, egészséges önértékelésre tanítanak. Építünk a helyi baranta egyesület közreműködésére is.

---

6 Tanórán kívüli nevelés és oktatás

Iskolánkban a tanórán és az iskola falain kívül töltött időnek, közös tevékenységeknek is komoly szerep jut. A színház- és múzeumlátogatások, a kirándulások, az erdei iskola, majd a nyári táborok mind-mind olyan tapasztalatokhoz juttatják a közösséget – tanulót, tanárt, esetleg szülőt –, melyekre a tanév során az oktatásban is lehet építeni. A gyermeknek sokféle tevékenységben kell kipróbálnia önmagát, hogy egyre jobban megismerhesse saját értékeit, gyengeségeit. Az így megélt sikerei erősítik önbizalmát, önmagába vetett hitét, kudarcai pedig önismeretét fejlesztik. Ez azonban nem magányos út, az osztálynak, mint közösségnek, a társaknak kitüntetett szerep jut e személyiségformáló folyamatban.

7 Családias iskola

A gyerekek személyiségének kibontakoztatását az iskola minden nevelője a családokkal együttműködve kívánja segíteni. Fontos a szülői részvétel a tanórán kívüli iskolai foglalkozásokon, ünnepeken és az előkészületekben. A szülők és a nevelők – nemcsak a hivatalos szülői értekezleten, hanem a mindennapos érintkezésben is – megosztják egymással a gyerekekkel kapcsolatos örömeiket, gondjaikat. Az iskola lehetővé teszi, hogy minden tanuló, családtag, az iskola teljes személyzete ismerjék egymást. A nevelés, önnevelés lehetősége a felnőttek számára is megadatik azokon az előadásokon, melyeket az iskola szervez számukra.